

ת"פ (חיפה) 1406-08-24 - מדינת ישראל נ' בהא חמוד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 1406-08-24 מדינת ישראל נ'
חמוד(עציר)

לפני כבוד השופט בוריס שרמן

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ שלוחת תביעות חיפה, משטרת
ישראל

נגד

הנאשם
בהא חמוד
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל ז'אן

גזר דין

1. ביום 8/8/24 הרשעתי את הנאשם על סמך הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון (שלא כלל הסכמה עונשית) בעבירה של הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדן, בניגוד לסעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 [להלן: **חוק הכניסה לישראל**]. לפי עובדות כתב האישום המתוקן **בש/1**, ביום 31/7/24, סמוך לשעה 6:20, בכיכר פריז בחיפה, הנאשם אסף תושב שטחים שלא היה מורשה כניסה, שהייה או עבודה במדינת ישראל, תוך סיכום כי תושב השטחים יועסק ע"י הנאשם תמורת 400 ₪ ליום. באותו מועד, סמוך לשעה 6:40, נמצא הנאשם ברח' הגיבורים בחיפה כשהוא מסיע את תושב השטחים ברכבו.

2. בהתאם להסכמה אליה הגיעו הצדדים הוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניינו של הנאשם.

3. מהתסקיר מיום 16/1/25 עולה כי הנאשם כבן 42, נשוי ואב לשני ילדים בגילאים 11 ו-14, מתגורר בבית בבעלות המשפחה בדאלית אל כרמל. לאחר השלמת 12 שנות לימוד ושירות חלקי בצה"ל כלוחם מג"ב, הנאשם השתלב בתעסוקה ועובד כעצמאי בתחום הגינון משנת 2006. בפני שירות המבחן הנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה למיחוס לו בכתב האישום המתוקן וטען כי חיפש עובד שיעזור לו בעבודת גינון. לדבריו, לא עיין באישור שהציג לו תושב השטחים אך סבר כי פעל על פי חוק ולכן התקשה להתחבר למשמעות מעשה עבירתו. לאחר בחינת גורמי הסיכון והסיכוי שירות המבחן העריך כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות עבירות בעתיד. נוכח קשייו להתבונן באופן ביקורתי על התנהגותו נשוא כתב האישום שירות

המבחן העריך כי הנאשם לא בשל לעבור הליך טיפולי ונמנע מהמלצה שיקומית. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם מאסר שניתן יהיה לרצותו בעבודות שירות, מאסר מותנה ארוך וקנס כספי.

4. ביום 12/2/25 נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם והוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים לאחר שייפגש עם הנאשם פעם נוספת ויבחן מידת לקיחת אחריות ע"י הנאשם ומידת בשלותו להליך טיפולי. בתסקיר משלים מיום 23/3/25 שירות המבחן הביע את התרשמותו כי הנאשם ממעיט מחומרת מעשיו ומתקשה לבחון את התנהגותו באופן ביקורתי. עוד צוין כי הנאשם לא הביע מוטיבציה לעבור הליך טיפולי, מרוכז בנזק שנגרם לו ממעורבותו בעבירה. שירות המבחן לא התרשם כי לנאשם צפוי להיגרם נזק קונקרטי מהרשעתו בדין ושב על עמדתו לפיה הנאשם לא בשל להליך טיפולי שיקומי וכי ראוי לגזור עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נוספים.

5. בטיעוניה הכתובים ב"כ המאשימה סברה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצד הנאשם גבוהה. הנאשם הסיע תושב שטחים בתקופה רגישה מבחינה ביטחונית ובכך העמיד את הציבור כולו בסכנה. מעשי הנאשם פגעו לא רק בזכותה של המדינה לקבוע זהות הבאים בשעריה, אלא גם ביכולתה להגן על שלומם וביטחונם של אזרחיה. נטען, כי הדרך היעילה להילחם בתופעה הקשה של העסקת והסעת שוהים בלתי חוקיים הינה בנקיטת ענישה מחמירה דווקא נגד אזרחי ישראל ותושביה המלינים, מעסיקים או מסיעים אותם, ולא בכדי המחוקק החמיר לאחרונה את הענישה בעבירות אלה במסגרת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל. המאשימה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם נע בין 5 ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס כבד, תוך שהיא מפנה לפסקי דין התומכים בעמדתה. באשר לעונש המתאים לנאשם, המאשימה ביקשה לגזור עליו מאסר בפועל ברף התחתון של המתחם שהוצע (שלא בעבודות שירות), מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, קנס שלא יפחת מ-5,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה בפועל, פסילת רישיון נהיגה על תנאי והתחייבות. עוד ביקשה לחלט את הכסף שהופקד כחלופת חילוט הרכב.

בטיעוניה בעל פה עמדה ב"כ המאשימה על מאפייני אישיותו של הנאשם כפי שמשתקפים מהתסקירים וביקשה לראות במסקנותיו של שירות המבחן משום נסיבות לחומרה.

6. לטענת ב"כ הנאשם, שירות המבחן לא נתן משקל הולם לעברו הנקי לחלוטין של הנאשם ולרקעו הנורמטיבי. לטענתו, הנאשם התקשה "להיפתח" בפגישות עם שירות המבחן, אך הדבר לא מעיד על מסוכנותו. בנסיבות העניין מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל אותו ניתן לרצות בעבודות שירות. הסניגור הפנה לכך שהנאשם נעצר במועד ביצוע העבירה, בהמשך שוחרר למעצר בית מלא, בהמשך ניתן לו היתר לצאת לעבודה ולבסוף התנאים המגבילים הוסרו. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי ולמד את הלקח מהמגבלות שהוטלו עליו. הטלת ענישה מחמירה תפגע בנאשם ומשפחתו בצורה קשה ולא מידתית. עוד ביקש הסניגור להימנע מחילוט הרכב שמשמש את הנאשם בעבודתו. לטענתו, מדובר ברכב משנת 2014 ונוכח נטילת אחריות ע"י בנאשם

וחשיבות הרכב עבור פרנסתו, חילוט הרכב לא יהיה מידתי. עוד ביקש הסניגור להימנע מפסילת רישיון הנהיגה של מרשו.

7. הנאשם בדבריו שב ולקח אחריות על מעשיו, הבטיח לא לחזור על העבירה וביקש להקל עמו.

8. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים הוריתי לממונה על עבודות השירות להגיש חוות דעת בדבר התאמת הנאשם לריצוי מאסר בעבודות שירות. בחוות דעת מיום 1/7/25 הנאשם נמצא מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה

9. כל מדינה ריבונית רשאית לפקח על זהות הנכנסים בשעריה, לקבוע כללים לגבי הכניסה לשטחה ולהתנותה בתנאים. ביצוע עבירות לפי חוק הכניסה לישראל פוגע בערכים חברתיים אלו. אם לא די בכך, קיים סיכון, שלצערנו התממש פעמים רבות, גם בעת האחרונה, שכניסה לא מורשית לשטחי המדינה עלולה לפגוע גם בביטחון המדינה ותושביה. הדברים נכונים במיוחד בימים קשים אלה, כשהמדינה נמצאת במצב של מלחמה וקיים צורך ממשי ומובהק להגן על גבולות המדינה ועל ביטחון הציבור.

10. אכן, בימים אחרים, שקטים יותר, הוטלו על הנאשמים בעבירות דומות עונשים קלים שלא תמיד כללו מאסר בפועל. עם זאת, כבר אז נקבע כי שינוי העתים והנסיבות והמצב הביטחוני במדינה עשויים להשליך על מתחם העונש ההולם בעבירות אלה (ראה למשל רע"פ 3677/13 **מוחמד אלהרוש נ' מדינת ישראל** (9/12/14)); רע"פ 1195/22 **אשחאדאת נ' מדינת ישראל** (27/12/22)).

11. נדמה שאין חולק שמאז האירועים הקשים של ה-7/10/23 חל שינוי במצב הביטחוני המצדיק גם שינוי ברמת הענישה הנוהגת בעבירות לפי חוק הכניסה לישראל. עיון בגזרי דין שניתנו בעת האחרונה מלמד, כי גם בעבירות הסעת שוהים בלתי חוקיים שלא נעברו בנסיבות מחמירות הוטלו עונשי מאסר בפועל, לעיתים לתקופות לא קצרות. בעניינו של הנאשם יש להתחשב לחומרה בכך שהסיע תושב זר בתקופת מלחמה. עם זאת, היה מדובר בהסעה בתוך העיר חיפה, למרחק קצר יחסית, ולא הסעה משטחי איו"ש לישראל או מקרבת השטחים לישראל. הגם שהנאשם לא גבה תשלום עבור ההסעה, אין להתעלם מכך שהנאשם סיכם עם תושב השטחים כי האחרון יעבוד איתו תמורת 400 ₪ ליום.

12. באשר לנזק שנגרם ממעשי הנאשם ויכול היה להיגרם מהם - אין ספק שהסעת שוהים בלתי חוקיים תורמת מאד לפריחתה של תופעה פסולה ומסוכנת של כניסה לישראל שלא כחוק. אם אזרחי ותושבי המדינה לא היו מספקים לתושבים הזרים עבודה, מלינים ומסיעים אותם, הדעת נותנת שתופעה זו הייתה מצטמצמת מאד והדבר היה מקל על כוחות הביטחון במאבקם הבלתי פוסק בה.

זאת ועוד, לעניין הנזק האפשרי אין להתעלם מכך שהנאשם לא עמד ולא יכול היה לעמוד על הסיכון הנשקף מהתושב הזר אותו הסיע. למעשה, הנאשם עצם את עיניו מפני האפשרות שיתכן והוא מסיע אדם שנכנס לישראל למטרת פגיעה בביטחונה ובביטחונם של אזרחיה ותושביה.

13. עוד יש להתחשב בכך שבמסגרת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל מצא המחוקק, לצד החמרה משמעותית בענישה בגין העבירות בהן עסקין, לקבוע בסעיף 12ה(א) עונשי מינימום למי שעובר עבירה לפי סעיף 12א(ג)(1) - עבירה בה הורשע הנאשם בעניינו. התיקון נכנס לתוקף ביום 8/4/24 והוא חל על עניינו של הנאשם. לפיכך, בהעדר טעמים מיוחדים, עונש המאסר שיוטל על הנאשם - בפועל ועל תנאי - לא יפחת משנה (רבע מהעונש המרבי).

14. מכאן לרמת הענישה הנוהגת. עיון בגזרי דין שניתנו לאחר תחילת המלחמה, ובמיוחד לאחר כניסת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל לתוקף, אכן מלמד על מגמה ברורה של החמרה בענישה בגין ביצוע עבירות לפי חוק הכניסה לישראל. עם זאת, לא מצאתי פסקי דין רבים של בתי משפט מחוזיים שעסקו בסוגיית הענישה הראויה בעבירות אלה. פסק הדין היחיד שניתן בעניין עבירת הסעת שוהים בלתי חוקיים שנעברה לאחר כניסת תיקון 38 לתוקף עסק בנסיבות חמורות יותר (עפ"ג (מחוזי-י"ם) 36408-12-24, 68699-11-24 **סעיד נעמאן נ' מדינת ישראל**, פסק דין מיום 6/1/25). שם היה מדובר בהסעת 8 תושבים זרים במיניבוס זעיר שמשמש כרכב להסעות ילדים לבתי ספר - עובדה המקשה על גילוי העבירה. בית משפט השלום קבע מתחם שבין 7-24 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 9 חודשי עבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי, 6 חודשי פסילה בפועל וקנס בסך 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי מצא כי מדובר בענישה מקלה, אך החליט לא להתערב בה, בין היתר בשל כך שנציג המדינה לא עמד על החמרה בפועל של רכיב המאסר באותו עניין.

15. באשר לפסיקת בתי משפט השלום, נראה כי מתחמי הענישה שנקבעו מתחילים ממאסר בפועל למשך מספר חודשים (שניתן לרצותו גם בעבודות שירות), כאשר במסגרת השיקולים לקביעת מתחם העונש ההולם מתחשבים בתי המשפט, בין היתר, במשך ובתדירות העסקה, הלנה או הסעה, התכלית הכלכלית שמאחוריה, ובאופן ספציפי לגבי עבירות ההסעה - האם מדובר בהסעה משטחי או"ש או מקרבתם או הסעה בתוך מדינת ישראל והאם עומד מאחורי העבירה מניע כלכלי. להלן אפנה למספר מקרים שנדונו בעת האחרונה, לאחר כניסת תיקון 38 לתוקף.

בת"פ (שלום כפר סבא) 68098-07-24 **מדינת ישראל נ' בלביליה** (8/10/24) דובר במי שהורשע בהעסקת תושב זר ובהסעתו ברכבו לעבודה ובחזרה לבית חברו. נקבע כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר בפועל של מספר חודשים. על הנאשם הוטלו 3 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס כספי, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

בת"פ (שלום קריות) 45761-05-24 **מדינת ישראל נ' יוספין** (14/1/25) נדון עניינו של נאשם שהעסיק שוהי בלתי חוקי במשך 5 ימים והסיעו משפרעם למקום העבודה בתקופת העסקה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל והנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. יצוין, כי הנאשם ערער על חומרת העונש וביום 8/5/25 בית המשפט המחוזי בחיפה הורה לממונה על עבודות השירות להגיש חוו"ד בעניין התאמת הנאשם לריצוי מאסר בעבודות שירות, תוך שהובהר כי אל לו לנאשם לפתח ציפיות. פסק הדין צפוי להינתן ביום 10/7/25.

בת"פ (שלום חיפה) 57250-07-24 **מדינת ישראל נ' עליאן** (13/2/25) הנאשם הורשע בהסעת שוה בלתי חוקי מירושלים לחיפה תמורת 400 ₪ תוך שהוא הסיע במקביל אדם נוסף שזהותו לא התבררה לכפר מנדא תמורת 300 ₪. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. על הנאשם הוטלו 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס כספי, התחייבות ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי. גם בתיק זה הנאשם ערער על חומרת העונש והדין בערעור נקבע ליום 10/6/25.

בת"פ (שלום רחובות) 47241-10-24 **מדינת ישראל נ' אל סלאמין** (5/3/25) הנאשם בהלנת שני תושבים זרים ובהסעתם לאתר עבודה אותו ניהל. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7-20 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 7 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס כספי ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

בת"פ (שלום חיפה) 10224-09-24 **מדינת ישראל נ' חואשי** (27/3/25) הנאשם הורשע בהעסקת שוה בלתי חוקי במשך שבוע ימים בתמורה לתשלום יומי בסך 300 ₪ ובהסעת אותו תושב זר במהלך אותו שבוע למקום העבודה. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 15 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 5 חודשי עבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה. אציין, כי למרות שלנאשם יוחסה העסקת והסעת תושב זר במשך שבוע, הוא הורשע בעבירת העסקת שב"ח בסיסית (לא בנסיבות מחמירות).

16. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים ונתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה, תוך התחשבות בין היתר במניע כלכלי (הסעה לצורך העסקה יומית "בשחור" תמורת תשלום נמוך), היות ההסעה חד פעמית, למרחק יחסית קצר וללא תכנון משמעותי, ובהתחשב ברמת הענישה הנוהגת מאז כניסת תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל לתוקף, מצאתי לקבוע כי **מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וקנס כספי.

17. באשר לעונש המתאים לנאשם, המאשימה הסכימה בהגינותה כי יש למקם את העונש בגבולו התחתון של מתחם העונש ההולם. אכן, הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ואין לחובתו הרשעות קודמות. התסקיר של שירות המבחן ממליץ על השתתף מאסר בעבודות שירות, הגם שלא כולל המלצה שיקומית. הגם ששירות המבחן לא שלל סיכון להישנות המעשים, הוא לא מצא כי נשקפת מהנאשם מסוכנות גבוהה. גם נסיבותיו האישיות של הנאשם ראויות להתחשבות, לצד הנזק לו ולמשפחתו הצפוי מהטלת מאסר בפועל, ולו בעבודות שירות.

18. באשר לרכיב הפסילה, מצאתי כי לא ניתן להסתפק בפסילה על תנאי בלבד. על אף נסיבותיו האישיות של הנאשם ותלותו ברישיון לצורכי פרנסה, מצאתי כי באיזון מכלול השיקולים יש להשית על הנאשם עונש של פסילה בפועל לתקופה קצרה, אשר יש בה כדי לבטא את חומרת המעשה. בהקשר זה אתחשב בכך שהמחוקק העמיד עונש הפסילה **המרבית** בגין העבירה בה הורשע הנאשם על שישה חודשים.

19. לגבי רכיב הקנס, המאשימה עתרה להשית על הנאשם קנס שלא יפחת מ-5,000 ₪, ועתירתה במקומה, שכן לא מצאתי נימוקים מיוחדים המצדיקים סטייה מקנס המינימום הקבוע בחוק הכניסה לישראל לעבירה בה הורשע הנאשם.

20. אשר על כן, באיזון בין כל האמור לעיל לבין שיקולי הענישה הנוגעים להרתעת היחיד והרתעת הרבים, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבעה חודשי מאסר בפועל. המאסר ירוצה בעבודות שירות בעמותת זקני הכרמל - רח' אבא חושי 1, ליד כיבוי אש, לאחר שהנאשם נמצא מתאים לריצוי המאסר בדרך זו.

על הנאשם להתייצב ביום 5/8/25 בשעה 8:00 לצורך קליטה והצבה במשרדי יחידת ברקאי, שלוחת צפון, סמוך לבית סוהר מגידו.

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מהם עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת התקופה במאסר ממשי, מאחורי סורג וברית.

ב. שמונה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום הנאשם לא יבצע עבירה של העסקה, הלנה או הסעה של שב"ח.

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז מהפקדון שהופקד בהליך המעצר. יתרת הפקדון תוחזר לנאשם.

ד. שלושה חודשי פסילה בפועל מלנהוג או להחזיק רישיון נהיגה החל מיום 3/8/25. במועד זה יפקיד הנאשם את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט. הוסבר לנאשם כי הוא יהיה פסול מלנהוג מיום 3/8/25, ואולם מניין הפסילה יחל להימנות רק ממועד הפקדת הרישיון בפועל. באם רישיון הנהיגה יופקד לפני יום 3/8/25, הפסילה תחושב בהתאם.

ה. שלושה חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי והתנאי הוא שבמשך שנתיים הנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע בתיק זה או עבירה של נהיגה בפסילה.

באשר לעתירת המאשימה לחילוט הרכב ששימש לביצוע העבירה, לא מצאתי לכך הצדקה בנסיבות העניין. העבירה לא נעברה בנסיבות מחמירות. עסקינן ברכב מסחרי מסוג איסוזו, ישן יחסית (שנת ייצור 2014), המשמש את הנאשם לצורכי עבודתו בגינון. הפגיעה בפרנסת הנאשם ומשפחתו מחילוט הרכב הינה משמעותית, בעוד התועלת לאינטרס הציבורי נמוכה יותר. לא מצאתי גם לאמץ את הצעתה של המאשימה לחלט הפקדה במזומן שהופקדה בקופת בית המשפט, שכן תכלית הפקדה זו - הבטחת החילוט העתידי - שונה מתכלית החילוט, וכאמור לא סברתי כי החילוט נחוץ בנסיבות העניין. במצב דברים זה בקשת החילוט נדחית.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בחיפה.

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ה, 08 יולי 2025, במעמד הצדדים.